

2012. évi törvény

a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről

Az Országgyűlés az élet és az anyagi javak védelmének, az alapvető szolgáltatások biztosítása folyamatosságának érdekében a következő törvényt alkotja.

1. §

E törvény alkalmazásában

a) létfontosságú rendszer és létesítmény (a továbbiakban: kritikus infrastruktúra elem): olyan, az 1., 2. és 3. mellékletben felsorolt ágazatok valamelyikébe tartozó eszköz, létesítmény, rendszer vagy ezek része, amely elengedhetetlen a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához, az egészségügyhöz, a biztonsághoz, a gazdasági és szociális jóléthez, valamint amelynek megzavarása vagy megsemmisítése e feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt jelentős következményekkel járna;

b) a kritikus infrastruktúra elem üzemeltetője (a továbbiakban: üzemeltető): az a természetes, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, amely a kritikus infrastruktúra elem tulajdonosa vagy napi működéséért felelős;

c) kritikus infrastruktúra védelem: a kritikus infrastruktúra elem funkciójának, folyamatos működésének és sértetlenségének biztosítását célzó, a fenyegetettség, a kockázat, a sebezhetőség enyhítésére vagy semlegesítésére irányuló valamennyi tevékenység;

d) horizontális kritérium: az a hatás, amelyet egy kritikus infrastruktúra elem megzavarása vagy megsemmisítése kiváltana attól függetlenül, hogy mely ágazatba tartozik;

e) ágazati kritérium: az a hatás, amelyet egy kritikus infrastruktúra elem megzavarása vagy megsemmisítése kiváltana azzal szoros összefüggésben, hogy mely ágazatba tartozik;

f) nemzeti kritikus infrastruktúra elem: olyan Magyarország területén található kritikus infrastruktúra elem, amelynek megzavarása vagy megsemmisítése Magyarországon fejtené ki hatását;

g) európai kritikus infrastruktúra elem: az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatlakozott tagállamokban található olyan kritikus infrastruktúra elem, amelynek megzavarása vagy megsemmisülése jelentős hatással lenne legalább két tagállamra.

2. §

E törvény 4-8. §-át kell alkalmazni a nemzeti kritikus infrastruktúra elemek kijelölésére és védelmére.

3. §

(1) Valamely eszköz, rendszer vagy létesítmény kritikus infrastruktúra elemmé kijelölését a Kormány rendeletében meghatározott szerv kezdeményezheti a kijelölő hatóságnál.

(2) A Kormány rendeletében kijelölt központi államigazgatási szerv a horizontális és az ágazati kritériumok alapján hatósági határozatban dönt a kritikus infrastruktúra elem kijelöléséről vagy a kijelölés visszavonásáról, továbbá a kijelölésről szóló határozatban meghatározza az üzemeltetői biztonsági terv kidolgozásának határidejét, ami nem lehet rövidebb a határozat kézbesítésétől számított 60 napnál.

4. §

A kijelölési eljárásban az ügyfél képviselője csak olyan személy lehet, és a hatóság részéről csak olyan személy vehet az eljárásban részt, akinek legmagasabb szintű nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték, és akivel szemben kockázati tényező nem merült fel.

5. §

(1) Az üzemeltető, a kijelölési eljárásba bevont eszköz, rendszer, létesítmény üzemeltetője, a cégbíróság és az állami szervek együttműködnek a javaslattevő és a kijelölő hatósággal és részére – az e törvény szerinti feladatai ellátása céljából, az ahhoz szükséges mértékben – adatot szolgáltatnak.

(2) A kijelölő hatóság nyilvántartja és kezeli:

a) az üzemeltető nevét, székhelyét vagy lakcímét, levelezési címét, cégjegyzékszámát vagy az egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, statisztikai és adóazonosító számát, képviselőjének nevét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét;

b) a biztonsági összekötő személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét, szakirányú végzettségét, a végzettséget igazoló okirat sorszámát.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott adatok kezelésének célja:

a) az azonosítási és kijelölési eljárás lefolytatásának biztosítása,

b) a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos kötelezettségek teljesülésének ellenőrzése,

c) a jogszabály által meghatározott és a kijelölési eljárás során előírt feltételeknek való megfelelés folyamatos ellenőrzése.

(4) A kijelölő hatóság vezeti a kritikus infrastruktúra elemek központi nyilvántartását, amelyben nyilvántartja ágazatonként és alágazatonként a kijelölt nemzeti kritikus infrastruktúra elemeket és azon európai kritikus infrastruktúra elemeket, amelyek esetében Magyarország érintett fél.

(5) A (2) és a (4) bekezdésben meghatározott nyilvántartásokban kezelt adatok minősítéséről a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter dönt. A nyilvántartásokból adat csak a kijelölési eljárásban vagy az ellenőrzésben résztvevő szervek részére továbbítható. Az adatkezelés teljes ideje alatt gondoskodni kell a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott legmagasabb minősítési szintnek megfelelő személyi, fizikai, adminisztratív és elektronikus védelmi feltételek fennállásáról.

6. §

(1) Az üzemeltető gondoskodik a biztonsági összekötő személy kijelöléséről, és folyamatosan biztosítja a tevékenységéhez szükséges feltételeket. A biztonsági összekötő személy feladata a kapcsolattartás az üzemeltető és a kijelölő hatóság között.

(2) Az üzemeltető a kijelölő határozatban meghatározott határidőn belül kidolgozza az üzemeltetői biztonsági tervet, majd folyamatosan lehetőséget biztosít arra, hogy abba a helyszínen az ellenőrzésre jogosult szerv betekintsen.

(3) Az üzemeltetői biztonsági tervben kell rögzíteni a kritikus infrastruktúra elem védelmét szolgáló meglévő vagy kialakítás alatt álló biztonsági megoldásokkal kapcsolatos eljárást. A kijelölt infrastruktúraelem működésének védelmét és folyamatosságát az üzemeltetői biztonsági tervvel összhangban kell megszervezni.

(4) Az üzemeltetői biztonsági terv azonosítja a kritikus infrastruktúra elemeit és azt a szervezeti és eszközrendszert, amely biztosítja azok védelmét. Megjelöli azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja az infrastruktúraelem védelmét, továbbá meghatározza azokat az ideiglenes intézkedéseket, amelyeket a különböző kockázati és veszélyszinteknek megfelelően fogantatosít.

(5) Az üzemeltető módosítja az üzemeltetői biztonsági tervet, ha tevékenységében olyan változás áll be, amely érinti az infrastruktúraelem kijelölését, azonosítását vagy védelmét, továbbá a bekövetkezett rendkívüli eseményekről haladéktalanul tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének ügyeleti szolgálatát.

7. §

Az üzemeltetői biztonsági terv elkészítésének és módosításának, a biztonsági összekötő személy foglalkoztatásának költségei, valamint az üzemeltetői biztonsági tervben foglalt, a kritikus infrastruktúra védelmet szolgáló szervezeti és eszközrendszerrel kapcsolatban felmerült költségek az üzemeltetőt terhelik.

8. §

A Kormány rendeletében kijelölt szerv helyszíni ellenőrzést végezhet, amelynek során betekinthez az üzemeltetői biztonsági tervbe, a kritikus infrastruktúra elem kijelölését megalapozó adatokba és ellenőrizheti az infrastruktúraelem védelmét szolgáló eszközöket és rendszert.

9. §

A kijelölő hatóság az üzemeltetővel szemben közigazgatási bírság kiszabására jogosult, amennyiben az üzemeltető nem tesz eleget az e törvényben, az e törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott más jogszabályokban vagy a hatósági döntésben foglalt előírásoknak. A bírság a központi költségvetés bevétele.

10. §

Egy eszköz, rendszer, létesítmény európai kritikus infrastruktúra elemmé kijelölését a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter az általa a külpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben előkészített nemzetközi megállapodások alapján az ágazatért felelős miniszternél kezdeményezi. A kijelölésről vagy a kijelölés visszavonásáról az energiapolitikáért felelős miniszter a közigazgatási hatósági eljárás szabályainak megfelelően határozatot hoz. A határozatban az üzemeltető kötelezettségeit, azok végrehajtásának határidejét és ellenőrzését a miniszter a nemzetközi megállapodásokban foglaltak alapján határozza meg.

11. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) jelölje ki a kijelölési eljárást lefolytató hatóságot és az eljárásban résztvevő szakhatóságokat, a kijelölésre javaslatot tevő szerveket, a helyszíni ellenőrzés lefolytatására jogosult hatóságot vagy hatóságokat, továbbá állapítsa meg a kijelölési eljárás részletes szabályait;

b) állapítsa meg a helyszíni ellenőrzés biztonsági előírásait;

c) állapítsa meg a horizontális és az ágazati kritériumokat

d) határozza meg a 9. § szerinti bírság összegének legalacsonyabb és legmagasabb összegét.

12. §

(1) E törvény – a (2) és a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő negyedik hónap első napján lép hatályba.

(2) A 2. melléklet 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 3. melléklet 2013. július 1-jén lép hatályba.

13. §

E törvény 10. §-a az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelv végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

„1. melléklet a 2012. évi ... törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
1	Energia	kőolaj kitermelés, finomítás, tárolás és elosztás
2		földgáztermelés, tárolás, szállítás és rendszerirányítás, elosztás
3		villamosenergia-termelés, átvitel és rendszerirányítás, elosztás
4	Közlekedés	közúti közlekedés
5		vasúti közlekedés
6		légi közlekedés
7		vízi közlekedés
8		logisztikai központok

2. melléklet a 2012. évi ... törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
9	Élelmiszer	élelmiszer-előállítás
10		élelmiszer-biztonság
11	Egészségügy	kórházi ellátás
12		mentésirányítás
13		egészségügyi tartalékok és vérkészletek
14		magas biztonsági szintű biológiai laboratóriumok
15		egészségbiztosítás
16	Pénzügy	pénzügyi eszközök kereskedelmi, fizetési, valamint klíring- és elszámolási infrastruktúrái és rendszerei
17		bank és hitelintézeti biztonság
18	Ipar	veszélyes anyagok előállítása, tárolása és feldolgozása
19		veszélyes áru szállítása
20		veszélyes hulladékok kezelése és tárolása
21		nukleáris anyagok előállítása, tárolása, feldolgozása
22		nukleáris kutatóberendezések
23		hadiipari termelés
24		oltóanyag és gyógyszergyártás

3. melléklet a 2012. évi ... törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
25	Infokommunikációs technológiák	információs rendszerek és hálózatok
26		eszköz-, automatikai és ellenőrzési rendszerek
27		Internet infrastruktúra és hozzáférés
28		vezetékes és mobil távközlési szolgáltatások
29		rádiós távközlés és navigáció
30		műholdas távközlés és navigáció
31		műsorszórás
32		postai szolgáltatások
33		kormányzati informatikai, elektronikus hálózatok
34	Víz	ivóvíz szolgáltatás
35		felszíni és felszín alatti vizek minőségének ellenőrzése
36		szennyvízelvezetés és tisztítás
37		vízbázisok védelme
38		árvízi védművek, gátak
39	Jogrend - Kormányzat	kormányzati létesítmények, eszközök
40		közigazgatási szolgáltatások
41		igazságszolgáltatás
42	Közbiztonság - Védelem	honvédelmi létesítmények, eszközök, hálózatok
43		rendvédelmi szervek infrastruktúrái

A tervezet előzménye az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló 2008/114/EK tanácsi irányelv, amely az európai kritikus infrastruktúrákra (a továbbiakban: ECI) nézve határoz meg tagállami kötelezettségeket az energia- és a közlekedési ágazatban. Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a tagállamoknak 2011. január 12-ig kellett meghozniuk, ennek Magyarország is eleget tett. Jelen tervezetnek az elsődleges szabályozási tartalma a nemzeti kritikus infrastruktúra elemek azonosítása és kijelölése.

Elfogadása esetén ez a törvény megfelelő alapot biztosít ahhoz, hogy Magyarország komoly lépéseket tegyen az infrastruktúravédelem érdekében, megvédve azokat az infrastruktúraelemeket, amelyek elengedhetetlenek a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához, az egészségügyhöz, a biztonsághoz, a gazdasági és szociális jóléthez, valamint amelyek megzavarása e feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt jelentős következményekkel járna. Ennek a védelemnek a biztosítása az infrastruktúraelemeket működtető vállalkozások számára is fontos, és megtérülő befektetés.

Az előterjesztésben javasolt új szabályozás célja egyrészt a kritikus infrastruktúra elemek azonosítása, másrészt pedig a kijelölés megtörténte után a védelem biztosítása. A védelem anyagi terhei a tulajdonost terhelik. A kijelölő határozat üzemeltetői biztonsági terv készítését és egy fő biztonsági összekötő személy kijelölését írja elő. A biztonsági tervnek tartalmaznia kell mindazon eszközöket, amelyek az elem védelmét szolgálják. A biztonsági tervet az üzemeltető magánál tartaná, a hatóságnak pedig helyszíni ellenőrzés során kellene ellenőriznie annak tartalmát és a védelem megvalósulását.

A fokozatosság érdekében a tervezet az érintett ágazatokat három csoportra bontja, és a három csoporthoz különböző hatálybalépési időpontot ír elő. Az első csoportba tartozik az energetikai és a közlekedési szektor. Erre a két ágazatra jelenleg is van hatályos európai uniós szabályozás, de az csak az európai kritikus infrastruktúra elemek kijelölésére vonatkozik.